

3

2019

ISSN-0207-4710

GÖYƏRÇİN

ANANIN SÖZÜ

Nə var anaya
Övladdan əziz?
Körpə balama
Sevgim bir dəniz...
Mənim gül balam,
Gözümün nuru!
Məni sevirsen,
Özünü qoru!
Pis şeylər haqda
Qoy düşünməyim.
Qalın geyin ki,
Mən üşüməyim...

Mən asfaltın üstündə
Bir qadın şəkli çəkdim.
Eynən mənim anamdı,
Görün necə qəşəngdi?!

Sevinirəm, gözümdə
Sanki ulduz sayır...
Tabaşirin ağ rəngi
Saçlarına yaraşır...

Şirin layla səslənir
Elə bil dodağında...
Ta mənə zaval yoxdu
Anamın qucağında...

ANA ŞƏKLİ

Bir medalyon da asdım
Bu qadının boynuna.
Şəkil bitdi, sığındım
Mən anamın qoynuna!

Xoşbəxtəm, hamı mənə
Durub qibteylə baxır...
Cızdığım ağ sərhədi
Kim poza bilər axı?!

BUXARLANAN QIŞ

Bahar günəşi
Əridir qarı...
Qış buxarlanıb,
Qalxır yuxarı...

Onun könlündən
Görən nə keçir? –
Qışlamaq üçün
Şimala köçür...

ARI VƏ MƏN

Gül dərəndə arıya
Söylədim: – Gəl dost olaq!
Mənim paltarımdakı
Gül-çiçək rəsinə bax!

Arı qondu üstümə,
Qorxsam da, çox sevindim!
–Təzə çəmən tapmışan,
Arı bacı, kefindi...

Arısa vızıldadı,
Hirsli səmindən qorxdum.
Dedi: – Paltarındaki
Güllərdə şirə yoxdu...

Qanadıma toxunma,
Dinc dayansın əllərin...
Dost olmaq istəyirsən,
Onda dərmə gülləri...

Çəmənlərin üstündən
Sovuşsun xata-bala.
Qoy güllərdən bal çəkim,
Sən də qonaq ol bala...

–İndi ki, biz dost olduq,
Xatircəm ol, xatircəm.
İndən belə səninçün
Gül əkib becərəcəm.

Ancaq ki, bir şərtim var...
–Başa düşmədim, nə şərt?
–Güllərdən bal çəkməyi,
Dostum, mənə də öyrət!

Arı güldü:
– Əbədir,
Dostum, bu haray-həşir.
Səndən bal çəkən olmaz,
Get mürəbbəni bişir...

KƏPƏNƏK

Yamyaşıl çəmən
Al-əlvan çiçəklər bəzəyir...
O qədər güllərə qonub ki,
Kəpənək özü də
güllərə bənzəyir...

GÜZGÜ QANADLAR

Qanadlara baxanda
Çiçəyin üzü güldü.
Kəpənəyin qanadı
Elə bildi güzgüdü...

Nazlanıb zərif çiçək,
Dedi: – Oy, nə gözələm!
Belə yaraşlıq gül
Görməyibdir göz hələ...

Elə bil ki, bal damır
Ləçəyimdən, üzümdən.
Olmayıbmış xəbərim
İndiyəcən özümdən...

Ay kəpənək, boş durma,
Uç bu güldən o gülə.
Bizim doğma çəməndə
Hamını xoşbəxt elə!

AĞ AYAQLI QARA ÖKÜZ

(Rus xalq nağılı)

Biri vardı, biri yox idi, bir kişi və bir arvad var idi. Onların Nyura adlı bir qızları vardı. Bir dəfə rəfiqələri onlara gəlib xahiş elədilər:

-Nə olar, icazə verin, Nyura da bizimlə meşəyə göbələk və çiyələk yığmağa getsin.

Ata və ana dedi:

-Gedin, icazə veririk, ancaq elə edin ki, bizim balaca qızımız azmasın. Axı o, çox balacadır.

Rəfiqələri dedilər:

-Narahat olmayın, biz onu tək buraxmarıq.

Beləliklə, onlar meşəyə getdilər. Onlar göbələk, giləmeyvə yığa-yığa xeyli irəlilədilər, bir də baxdılar ki, Nyura onların yanında yoxdur. Başa düşdülər ki, qızcığaz azıb. Nyura meşədə tək qaldı və ağlamağa başladı.

Elə bu vaxt onu səsinə bir küpəgiren qarı eşitdi. Tez onun yanına gəlib əlindən tutdu və öz komasına apardı. Sonra qıza dedi:

-Sən indən belə mənim yanırımda qalacaq, mə-

nim üçün işləyəcəksən. İşin sobanı qalamaq, odun doğramaq, su daşımaq, komanı süpürmək və ip əyirməkdən ibarət olacaq.

Beləliklə, Nyura küpəgiren qarının komasında yaşamağa başladı. Qarı onu səhərdən axşama kimi işləməyə məcbur edir, hələ bu azmış kimi yazıq qızı söyür və danlayırdı.

Bir dəfə küpəgiren qarı komadan çıxıb harasa getdi. Nyura - balaca qızcığaz pəncərənin qabağında əyləşib ip əyirə-əyirə ağlayırdı. Elə bu vaxt pəncərənin önündən bir qoyun keçir. O, qızın səsinə eşidib mələdi:

-Mə-əəə, ay qız, niyə ağlıyorsan?

-Necə ağlamayım, küpəgiren qarı məni dustaq edib. Bütün günü işlədir, doyunca yemək vermir, məni söyür, danlayır.

Qoyun dedi:

-Min mənim belimə, səni evinizə aparım.

Nyura qoyunun belinə mindi və qoyun qaçmağa başladı.

Küpəgiren qarı komaya qayıdanda gördü ki, qızcığaz yoxdu. O, süpürgəsinə əyləşib uçmağa başladı. Qoyuna çatıb qızcığazı onun be-

NAĞİL VAXTI

lindən götürdü, onu sürüyə-sürüyə öz komasına gətirdi. Yenə qızcığazı bütün günü işlətdi. Yenə onu söyüb təhqir elədi.

Bir dəfə qızcığaz artırmada əyləşib, nəse toxuyur və ağlayırdı. Elə bu vaxt bir keçi gəlib çıxdı. Qızdan soruşdu:

-Me-ee, ay qız niyə ağlıyorsan?

-Necə ağlamayım, ay keçi? Küpəgiren qarı məni evimizə buraxmır. Döyür, söyür.

Keçi dedi:

-Gəl, min mənim belimə, səni evinizə aparım. Qızcığaz tez keçinin belinə mindi, onlar qaçmağa başladılar. Ancaq nə qədər bərk qaçsalar belə, küpəgiren qarı yenə onlara çatdı, qızcığazı götürüb öz komasına qayıtdı.

Bir dəfə də küpəgiren qarı evdən gedəndə qızcığaz pilləkəndə əyləşib acı-acı ağlayırdı. Elə bu vaxt bir inək göründü. Onun arxasınca isə ağ ayaqlı qara dana gəlirdi. Onlar Nyuradan soruşdular:

-Mo-oo, niyə ağlıyorsan?

-Necə ağlamayım, ay dana, küpəgiren qarı məni əsir edib. Gecə-gündüz işlədir, söyür-döyür.

Ayaqları ağ qara dana dedi:

-Əyləş mənim belimə, mən səni evimize apararam.

Qızcığaz ah çəkdi. Eh, ay qara dana. Bu sənə o qədər də asan gəlməsin. Qoyun məni aparmaq istədi, alınmadı. Keçi məni aparmaq

istədi, bacarmadı. Yəqin heç sən də məni bu əsirlikdən xilas edə bilməyəcəksən.

Dana lovğa-lovğa dedi:

-Ağlın keçiyə, qoyuna getməsin. Mən səni evinizə aparacam. Ancaq sən mənim buynuzlarımdan bərk yapış.

Nyura dananın dediyi kimi elədi, onun belinə minib buynuzlarından bərk-bərk tutdu.

Ayaqları ağ qara dana başını yellədi. Quyuğunu tərptədi və qaçmağa başladı:

Küpəgiren qarı evə qayıdanda gördü ki, qızcığaz yenə də qaçıb. Tez süpürgəsinə minib onların dalınca uçmağa başladı. Hirsli-hirsli dedi:

-İndi sənə göstərəm. Səni saçından tutub evə qaytaracam. Bir də heç vaxt çölə çıxmağa qoymayacağam.

O uçdu, uçdu, qara danaya çatanda dana cəld çirkli bataqlığa girdi. Küpəgiren qarı onlara çatanda qara dana arxa ayaqlarını hirsle qaldırdı, ayağından qopan palçıq küpəgiren qarının üzünə-gözünə səpildi.

Küpəgiren qarı üz-gözünü silənəcən qara dana bataqlıqdan çıxıb gücü gəldikcə kəndə sarı qaçmağa başladı. Qızcığazın doğulduğu evə yaxınlaşanda dana həyəcanla mələdi:

-Moo-o, tez olun, bayıra çıxın, mən sizin qızınızı gətirmişəm.

Ana ilə ata evdən çıxıb qızlarını qucaqladılar. Onu öpdülər, danaya isə təşəkkürlərini bildirdilər.

-Sağ ol, ağayaqlı, iti buynuzlu qara dana.

Tərcümə edib işləyəni: R.Y.Əliyev

